

Regionale klasse

Jaarverslag 2008 ROC Westerschelde

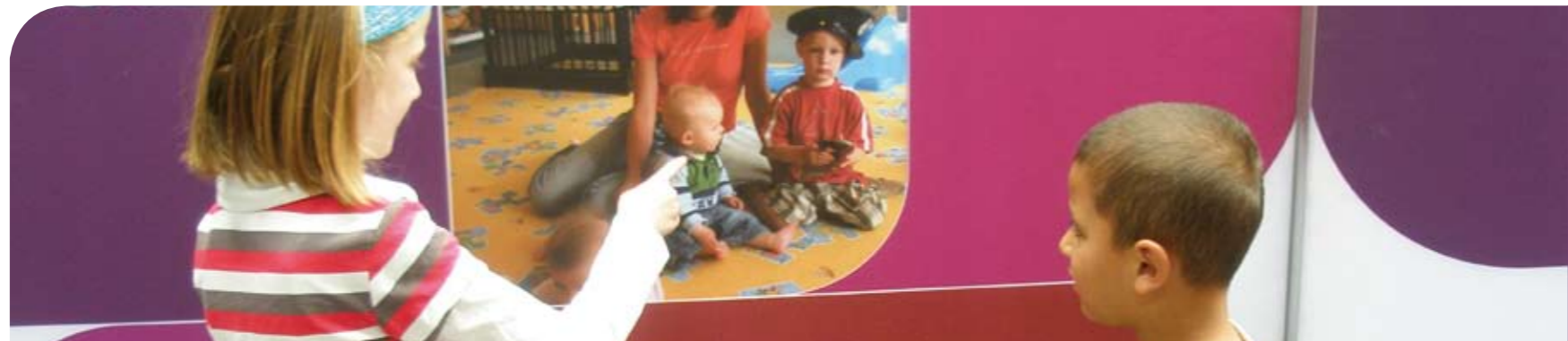

Regionale klasse

ROC Westerschelde is sterk verbonden met Zeeuws-Vlaanderen. Een regio waarin haven en industrie hand in hand gaan met recreatie en landelijke natuur. Door steeds in te spelen op de diversiteit van de streek en de daarbij horende scholingsvragen, richt ROC Westerschelde zich sterk op de behoeftes van de eigen omgeving. Zo krijgt de rol van kennisleverancier voor bedrijven en organisaties die regionaal en soms zelfs internationaal hoog aangeschreven staan, ieder jaar duidelijker vorm.

In dit jaarverslag worden de teksten en de grafieken 'geïllustreerd' met foto's uit de streek. Beelden die laten zien hoezeer ROC Westerschelde zich verbonden voelt met Zeeuws-Vlaanderen. De foto's zijn gemaakt door leerlingen en medewerkers van ROC Westerschelde in het kader van fotowedstrijden van de school.

Voorwoord

Voorgaande verslagjaren domineerden de thema's goed bestuur en competentiegericht onderwijs de agenda van ROC Westerschelde. In 2008 was dat niet anders. Ook hebben we het besef van het belang van publieke verantwoording aanzienlijk zien toenemen. De regelgeving op dit gebied is aangepast. Met ingang van 1 januari 2008 is de 'Regeling verslaggeving onderwijs' van kracht.

Voor verslagjaar 2008 betekent dat in ieder geval dat we een eerste stap zetten richting 'Geïntegreerd Jaardocument' waarin zowel de financiële als de inhoudelijke verantwoording zijn opgenomen. Verder werd 2008 gekenmerkt door het angekondigde vertrek van Toine Huijsmans, voorzitter van het College van Bestuur en de voorbereidingen op de benoeming van Gertjan W. van der Brugge als zijn opvolger.

Helaas zijn de financiële zorgen waar heel veel roc's mee te maken krijgen, niet aan ROC Westerschelde voorbijgegaan. We sluiten 2008 dan ook af met een tekort. Een deel daarvan is te wijten aan overschrijdingen op interne projecten, een ander deel heeft een meer structureel karakter. ROC Westerschelde zal maatregelen nemen om de tekorten weg te werken, maatregelen die gericht zijn op een zelfstandig voortbestaan op een duurzaam fundament.

Dik Schipper,

Voorzitter Raad van Toezicht

mr. drs. Gertjan W. van der Brugge,

Voorzitter College van Bestuur

Onderwijssectoren

In dit hoofdstuk komen de managers van de onderwijssectoren aan het woord. Onderwijs is immers waar het op ROC Westerschelde om draait. U leest de belangrijkste ontwikkelingen rondom de verschillende opleidingen tijdens verslagjaar 2008. Dat kan gaan over de invoering van competentiegericht leren, over deelname aan projecten, over leerlingenaantallen, maar ook bijvoorbeeld over een in het oog springende prestatie van een onderwijsteam en de leerlingen.

Sector Economie

Al vanaf 2004 is competentiegericht onderwijs bij de sector Economie gefaseerd ingevoerd. In 2008 werken alle voltijd opleidingen (BOL opleidingen) op basis van de nieuwe kwalificatiedossiers. Het gaat dan om de studierichtingen administratie, handel, horeca, recreatie en de assistentenopleiding (AKA). Het bevalt de deelnemers goed.

Eric Kerckhaert, sectormanager Economie: *"De tevredenheid van deelnemers werd in juni gemeten. Ruim 40% heeft de vragenlijst ingevuld. Tevredenheid is er over de docenten, hun behulpzaamheid en het plezier in het werk dat ze uitstralen. Ook de sfeer in de school komt er goed uit. Minder tevredenheid is er over de lesruimtes, roosters en de werking van computers".*

Een prachtig voorbeeld van competentiegericht onderwijs is het werken met de zogenoemde minionderneming, waarbij een groep deelnemers een echt bedrijf start, een ondernemingsplan opstelt, aandeelhouders zoekt, kapitaal verzamelt, een product op de markt brengt en verkoopt, een admini-

stratie voert enz. Deelnemers gaan dan echt samen actief aan de slag. Er zijn ook onderlinge wedstrijden. De minionderneming 'Just Hang Around' van de opleiding detailhandel heeft met de lichtgewicht hangmatten de Zeeuwse finale gewonnen. Ondernemerschap is sowieso een belangrijk thema, ook voor andere opleidingen. Er wordt daarom als extra een minor ondernemerschap aangeboden, waarvoor de belangstelling nog steeds groeit.

Nieuwe opleidingen zijn er in 2008 niet gestart. Wel is de opleiding AKA (Arbeidsmarktgekwalificeerd Assistent) na een experimenteerperiode opgenomen in de kwalificatiestructuur van het MBO. Het gaat om onderwijs aan wat we risicodeelnemers noemen. Het vraagt veel extra (individuele) begeleiding, kleine groepen en zoveel mogelijk praktisch onderwijs. De provincie Zeeland en de Zeeuws Vlaamse gemeenten dragen substantieel bij aan de exploitatie van deze opleidingen.

"Het onderhouden van een goed contact en overleg met het regionaal bedrijfsleven is belangrijk voor het in stand houden

van de kwaliteit van de opleidingen en examinering en om over voldoende stageplaatsen te kunnen beschikken. In de sector Economie hebben we veelal te maken met MKB-bedrijven, die maar beperkte mogelijkheden hebben om deel te nemen aan overlegsituaties op school. Bij de opleidingen handel en horeca kennen we een regulier overleg met een vaste vertegenwoordiging van de branche en bij de opleidingen administratie organiseren we geregeld themabijeenkomsten. Bij AKA is het mogelijk om de bedrijven veel vaker te bezoeken en zijn de contacten heel hecht".

Om het aantal uitvallers, voortijdige schoolverlaters, terug te dringen, wordt ook de samenwerking gezocht met het voortgezet onderwijs in de streek. Er zijn allerlei projecten. Een paar voorbeelden: op het Reynaertcollege werkten MBO deelnemers en VMBO leerlingen samen bij een etalageproject of een minionderneming, waarbij de MBO deelnemers dan de organiserende en leidinggevende taken vervullen en de VMBO leerlingen de uitvoerende taken.

De opleidingen recreatie organiseerden samen met het Reynaertcollege activiteiten in de Blaauwe Hoeve en gingen gezamenlijk op excursie. En samen met het Zeldenrust-SteelantCollege, is een begin gemaakt om de kwaliteit van de sectorwerkstukken van de VMBO-T leerlingen te verbeteren door ze een paar dagdelen mee te laten lopen met een MBO'er.

"Steeds weer blijkt dat dingen samen doen binnen concrete projecten erg goed werkt. We hopen deze vormen van samenwerking met het voortgezet onderwijs dan ook voort te zetten".

"Ook internationalisering kreeg op bescheiden schaal invulling. Bijvoorbeeld door het uitwisselen van horeca docenten met een school in Engeland en het in elkaars keuken kijken van deelnemers en docenten van de administratieve opleidingen bij een school in Aalst".

Sector Zorg, Welzijn en Onderwijs (ZWO)

In 2008 hebben de leerlingen en docenten van de kappersopleiding het ROC Westerschelde fraai op de kaart gezet. Bij landelijke teamwedstrijden werd een 3^e plaats behaald en bij de fotowedstrijd 'Metamorfose' eindigden 3 van onze kandidaten landelijk bij de eerste 10.

Jean de Houck, sectormanager: *"Het is goed om ook buiten de schoolse omgeving onderdelen van de opleiding gestalte te geven, zoals de wedstrijden waar de leerlingen van kappen aan meedoen of een stage in Vlaanderen. Om de mogelijkheden voor zo'n stage te verruimen, participeren we in het project Grenzeloze BPV. Gelukkig zien we het aantal stageplaatsen in Vlaanderen, in ziekenhuizen en bij kappers, toenemen. In totaal hebben we nu al zo'n 50 stageplaatsen in het buitenland. Onze afdeling e-learning (<http://elearning.rocwesterschelde.nl>) speelt in dit project een belangrijke rol, net als in Take One, Take Two, Take Care, waar de collega's schitterende instructiefilms voor hebben gemaakt".*

"Daarnaast hebben we in een samenwerkingsverband met ROC Koning Willem I, de Stichting ZorgSaam waartoe onder andere ziekenhuis De Honte behoort en de Jiao Tong Universiteit/ Sjanghai Institute of Health Sciences, een ROC Westerschelde Studiecentrum geopend in Sjanghai binnen het project First Line Health Care. De bedoeling is de Chinezen te ondersteunen bij een verbeterde vorm van eerstelijns gezondheidszorg, zeg maar een HAP in een wijk van Sjanghai".

"Ook de uitwisseling van 2^e- en 3^e-jaars leerlingen bol niveau 4, met leerlingen uit Shanghai kon weer doorgaan, en dat was alweer de 5^e keer!"

De opleidingen sport & bewegen konden in 2008 hun intrek nemen in een schitterend nieuw onderkomen aan de Haarmanweg in Terneuzen. Al tijdens de feestelijke en spectaculaire opening bleek dat we met deze accommodatie de sportopleidingen flink in de kijker kunnen zetten.

"Met de komst van die nieuwe locatie kregen we ook de kans om ruimte te geven aan een nieuwe trend: daar waar sport in het MBO enkele jaren terug nog van vrijwel iedere lessentabel werd geschrapt, hebben we het vak nu weer voor alle eerstejaars op het rooster staan. Dit is mede mogelijk gemaakt door een zogenaamde Sprint-subsidie waarmee de overheid sport op het MBO wil stimuleren".

"Een andere praktijkruimte ten behoeve van de opleidingen assistent helpende niveau 1 en 2, de zogenaamde Zorgstraat, hebben we in 2008 een facelift kunnen geven. Deze ruimte wordt intensief gebruikt en is nu helemaal aangepast aan het nieuwe didactische concept dat is toegespitst op competentiegericht leren en werken. En we hebben 2 nieuwe praktijklokalen ingericht voor niveau 3 en 4 verzorging & verpleging".

In samenwerking met ROC Zeeland heeft ROC Westerschelde een convenant gesloten met de Stichting Kinderopvang Zeeland en West Brabant. Doel van het convenant is een succesvolle samenwerking op het gebied van de BPV (stage) te realiseren. Daarbij gaat het dan zowel om de leerinhoud, het curriculum als de inhoud van de stage zelf.

"2008 was dus best een enerverend jaar voor ZWO. Gelukkig kunnen we daarbij ook nog eens constateren dat over de hele lijn het leerlingenaantal een lichte stijging vertoonde".

Sector Educatie

In dit verslag komt de nieuwe locatie aan de Haarmanweg in Terneuzen verschillende keren aan de orde. Naast de opleidingen sport en bewegen is ook een deel van de activiteiten van educatie meeverhuisd. Zo vinden alle NT2-activiteiten er plaats.

Jean de Houck, sectormanager: "We hebben een mooi studielandschap ingericht met laptops en andere noodzakelijke apparatuur. Verder stond 2008 voor ons in het teken van de invoering van de wet op het participatiebudget. 2009 wordt een overgangsjaar en vanaf 2010 zullen de gevolgen zichtbaar worden. Landelijk wordt 50 miljoen euro overgeheveld uit het educatiebudget naar het Middelbaar Beroepsonderwijs. Een flink deel daarvan is voor reken- en taalonderwijs. De gevolgen zullen ook voor NT1 en VAVO merkbaar zijn".

De wet participatiebudget regelt de ontschotting van participatiebudgetten waarmee de gemeentelijke middelen voor volwasseneneducatie, inburgeringvoorzieningen en re-integratie samenstromen in één specifieke uitkering voor

gemeenten, het participatiebudget. Gemeenten kunnen hieruit participatievoorzieningen financieren zoals educatieopleidingen, inburgeringvoorzieningen en re-integratievoorzieningen.

"De samenwerking met de Zeeuws-Vlaamse gemeentes verloopt prima. Dat kan ik gelukkig ook zeggen over Panta Rhei, het samenwerkingsverband met de Tragel. Naast het bestaande aanbod voor licht verstandelijk gehandicapten hebben we in 2008 de cursus winkelassistent kunnen toevoegen".

"Een ander belangrijk item is laaggeletterdheid. In 2008 zijn we begonnen met het vragen van extra aandacht voor dit fenomeen, we steken stevig in op het Aanvalsplan Laaggeletterdheid. Dat betekent onder andere dat we de beschikbare cursussen bekendmaken in de regio en dat we ook met de gemeenten hierover in contact treden. Dit zal zeker ook in 2009 voortgezet worden".

Voor het VAVO (voortgezet onderwijs voor volwassenen) stond 2008 in het teken van de voorbereidingen op de vernieuwde 2^e fase HAVO. De start hiervan is gepland in schooljaar 2009-2010. Het VWO volgt dan in 2010-2011.

"Op het VAVO zien we ook een verdere toename van 'Rutte-leerlingen' (leerlingen jonger dan 18 jaar). Om die een onderwijs traject te kunnen bieden, hebben we convenanten gesloten met de 4 scholen voor voortgezet onderwijs. Gelukkig kunnen we constateren dat deze leerlingen succesvol zijn in het behalen van hun diploma".

Sector Techniek

In het jaarverslag over 2007 schreven we dat het ROC Westerschelde ondersteuning had gekregen van het Platform Bèta Techniek (www.platformbetatechniek.nl). In 2008 volgde daarop een audit en de resultaten daarvan waren positief.

George van Gimst, sectormanager Techniek: "We krijgen in totaal € 150.000,-, verdeeld over 3 jaar, ter ondersteuning van de bèta-opleidingen. Wij gaan dat geld onder andere gebruiken voor de promotie, organisatieverbetering en extra aandacht voor de leerlingen".

De Stichting STOEb, die de instroom in technische opleidingen niveau 3 en 4 wil bevorderen, kan zich nog steeds verheugen in een stijgende belangstelling van het bedrijfsleven. Het samenwerkingsverband met ROC Zeeland had in 2008 al ruim 260 bedrijven als participant.

"Die samenwerking verloopt erg prettig. Dat is ook het geval met de Bouwopleidingen Zeeland (BOZ) en de Stichting Beheer Praktijklokalen (SBP). Deze 2 partijen zijn met het ROC Westerschelde en scholengemeenschap De Rede tot een overeenkomst gekomen voor praktijkruimtes van de bouwopleidingen. De locatie aan de Langereksestraat biedt nu onderdak aan zowel

VMBO-ers als MBO-ers. De nieuwbouw van de proeffabriek werd in 2008 afgerond en vervolgens vergen de installaties de volledige aandacht. Met steun van het Technocentrum Zeeland, de Provincie Zeeland en een aantal prominente werkgevers uit de regio, kan het ROC Westerschelde beschikken over een prachtige nieuwe proeffabriek, waar zowel de leerlingen van de dagopleiding procestechniek, als cursisten die al in de branche werken, zich verder kunnen bekwamen in hun vak. Maar bij de bouw is ook rekening gehouden met zaken als meet- en regeltechniek en besturing, zodat ook de werktuigbouwers en elektro-leerlingen hun graantje mee kunnen pikken".

"Ook het praktijkgedeelte van de opleidingen elektrotechniek hebben we aangepast aan de huidige standaarden. Het nieuwe Elektroplein heeft een open, transparante uitstraling en er kan gewerkt worden aan multidisciplinaire opdrachten. Gelukkig zien we dat al deze initiatieven er toe leiden dat het aantal leerlingen in de technische opleidingen stabiel is met zelfs een kleine plus voor de bbl-trajecten (werken en leren)".

"De invoering van competentiegericht onderwijs krijgt ook in de sector techniek steeds verder gestalte. De collega's geven aan steeds vaker de voordelen te zien van samenwerking over

de teams heen met een projectmatige aanpak. Men voelt echt de urgentie om samen te werken en de leerlingen te begeleiden in een leerproces waarin ze steeds beter over de grenzen van hun eigen beroepsprofiel heen kunnen kijken. We hebben natuurlijk wel eens van die momenten gehad dat we dachten: moeten we hier nu mee stoppen of doorgaan? Gelukkig is het dat laatste geworden".

Samenwerking over de onderwijsteams heen, krijgt gestalte in verschillende projecten. Deelname aan de zonnebootrace (www.zonnebootrace.nl) is er daar één van. In het team van ROC Westerschelde werken leerlingen en docenten van de afdelingen elektrotechniek en werktuigbouwkunde samen.

"Ze doen het erg goed tussen de hogescholen en universiteiten. Tijdens een internationale race in Friesland werd ons team 15e".

De sector techniek is ook betrokken bij een aantal internationale projecten. In 2008 kwam de goedkeuring voor de bouw van een trainingscentrum met expositieruimte op het gebied van alternatieve brandstoffen en energie. Een omvangrijk project, in samenwerking met Zeeland Seaports, Gemeente

en Provincie, Vlaamse onderwijsinstellingen en bedrijfsleven met een wereldwijde uitstraling. Voor uitgebreide informatie over dit project: www.biobaseeurope.eu.

"Een ander project dat ik hier graag wil noemen is 'Cover It'. Een Interreg-project, gericht op de opwaardering van het beroep van onderhoudstechnicus. Dit project wordt beheerd door Syntra West. De overige partners zijn KaHo Sint-Lieven, ROC Westerschelde, VDAB, Kenteq, CWI en Katholieke Hogeschool Limburg. Verder noem ik hier Worldclass Maintenance, waarin de promotie voor onderhoudstechnieken centraal staat, en het Maintenance Value Park Terneuzen (www.worldclassmaintenance.com)".

2008 was ook het jaar waarin de sector Techniek zijn beleidsplan heeft uitgewerkt. Alle onderwijsteams hebben hun eigen plannen geformuleerd en samengebracht op sectorniveau.

"En natuurlijk zijn onze leerlingen ook weer actief geweest op het gebied van uitwisseling en internationale stage. Leipzig en Sjanghai waren de steden die zich konden verheugen in een bezoek van studenten van ROC Westerschelde".

Staf- en servicediensten

ROC Westerschelde, met meer dan 100 opleidingen en educatieve trajecten, heeft natuurlijk behoefte aan ondersteuning van het onderwijsproces. Deze werkzaamheden, variërend van financiële zaken tot bijvoorbeeld de huishoudelijke dienst, zijn georganiseerd in staf- en servicediensten. De leidinggevenden en een beleidsmedewerker hiervan laten we in de volgende interviews aan het woord.

Bedrijfsbureau

Per 1 januari 2008 is na een samengaan van de afdelingen P&O, Financiële Administratie en Cursistenadministratie het Bedrijfsbureau gestart. Het proces om te komen tot een nieuw functiebouwwerk van de dienst is in het verslagjaar in gang gezet. Bij wijze van proef, voor ondersteunend personeel is dit nieuw, zullen in een cyclus van 3 jaar popgesprekken, ontwikkelgesprekken, voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken plaats vinden. Zo krijgt het bekwaamheidsdossier ook voor ondersteunend personeel vorm.

Tonnie van Goethem, hoofd bedrijfsbureau: "Binnen deze nieuwe dienst moeten we uitvoering geven aan tijdige en betrouwbare sturingsinformatie. Daarbij zijn de bedrijfsvoering en professionalisering van het personeel belangrijke items. Daaraan gekoppeld zal de klantvriendelijkheid van de dienst veel aandacht krijgen. We hebben studenten van de Hogeschool Zeeland daar een onderzoek naar laten doen met als een van de vraagstukken wat de interne klanten verwachten aan dienstverlening".

"Het aantal deelnemers is de laatste jaren steeds licht gestegen, ook het aantal projecten nam steeds toe. We zullen dus blijvend oog moeten hebben voor genoeg deskundigheid, bezetting en een adequate automatisering".

Bij de aanwezigheidsregistratie en de centrale intake van deelnemers speelt de dienst een ondersteunende rol. Op advies van PWC is er een intern project kengetallen opgezet.

"Alle disciplines van het bedrijfsbureau zijn betrokken bij het opzetten van de nieuwe incassoprocedure. Verder hebben we ons georiënteerd op de aanstaande overgang van de wet medezeggenschap onderwijs naar de wet op de ondernemingsraden. Op het gebied van verzekeringen hebben we een besparing kunnen realiseren door een uitgebreide marktverkenning uit te voeren".

Onder de titel "Betrokken en Vitaal" heeft het ROC Westerschelde 3 jaar geleden de eerste stappen gezet op het gebied van leeftijdsbewust personeelsbeleid. Afgelopen jaar is de concretisering van het beleid ingezet op onderwerpen als prépensioen, deeltijdpensioen en BAPO.

"In 2008 zijn we ook begonnen oudere medewerkers te polsen of ze willen meewerken aan een Handboek Overdracht. Een handboek waarin allerlei tips en voorstellen worden vastgelegd die de overdracht van een functie gemakkelijker maken. Je kunt daarbij denken aan het tijdig kennismaken met iemands netwerk en het doorgeven van know how. Ook hebben we een project aangevraagd en gehonoreerd gekregen waarin je de intellectuele nalatenschap van een medewerker in een met anderen gedeelde digitale omgeving vast kunt leggen".

De notitie taakbeleid uit 2006 werd ingehaald door de CAO BVE 2007-2009. Vanaf september 2008 ligt voor het onderwijzend personeel de regie over taakverdeling en inzet van de medewerkers grotendeels bij de opleidingsteams.

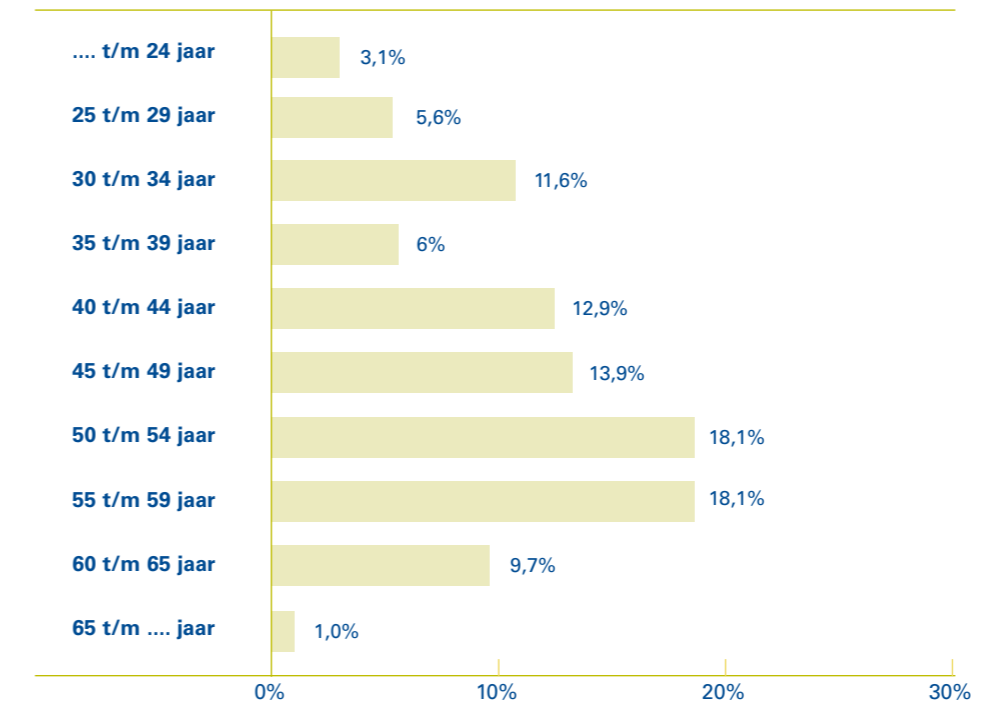
"Meer dan de helft van de onderwijsteams maakt gebruik van de mogelijkheid op trajectbegeleiding, twee collega's van het ROC Westerschelde verzorgen die".

Tonnie wijst ook nog op het initiatief om oud-medewerkers betrokken te houden bij de instelling. Vanaf schooljaar 2008-2009 worden alle oud-collega's uitgenodigd deel te nemen aan de activiteiten van het Personeelsplatform, een soort decentrale personeelsvereniging waarbij individuele initiatieven in de uitvoering en financiën ondersteuning krijgen vanuit het bedrijfsbureau.

Personen in dienst 2008 (zonder stagiaires, vrijwilligers)

	Onderwijzend Personeel (OP)			Ondersteunend Beheers Personeel (OBP) incl. huishoudelijke dienst		
	Vast	Tijdelijk	Aantal personen	Vast	Tijdelijk	Aantal personen
	FTE's	FTE's		FTE's	FTE's	
Mannen	56,25	11,07	81	47,27	12,83	64
Vrouwen	37,79	11,73	75	41,90	16,46	92

Leeftijdsopbouw in percentages 2008

• De gemiddelde leeftijd is 46,35 jaar

Onderwijsbureau

2008 stond voor het onderwijsbureau in het teken van een aantal belangrijke thema's zoals overleg met leerplichtambtenaren over verzuim en aanwezigheid van deelnemers, voortijdig schoolverlaten, tevredenheidsonderzoeken (vanuit de afdeling Verantwoording en Kwaliteit) bij deelnemers, medewerkers, ouders en bedrijven, (uitkomsten gepubliceerd op het intranet), het oprichten van een ROC-academie ten behoeve van de scholing van medewerkers, het jaarlijks gesprek met de Onderwijsinspectie en onze bijdrage aan de opleidingskas (www.werkenindekas.nl) in de Smidsschorrepolder bij Westdorpe. Deze kas werd geopend door de toenmalige staatssecretaris Aboutaleb en kon starten met 8 leerlingen. Doel van de opleidingskas is de toelevering van personeel voor de voor onze streek nieuwe glastuinbouw. Een Europees samenwerkingsverband waarin de Stad Gent en de Gemeente Terneuzen initiatiefnemers zijn geweest.

Op het gebied van voorlichting kreeg het samenwerkingsverband SamenHandenIneen (SHI) een nominatie voor de landelijke VMBO-prijs. Blijkbaar is er buiten Zeeuws-Vlaanderen ook veel belangstelling voor de manier waarop wij samen met het voortgezet

onderwijs en een aantal enthousiaste werkgevers zoals Dow, Yara, Cargill, Outokumpu, Elopak en Elocoat, methodes hebben gevonden om beroepen te visualiseren. Uiteindelijk behaalde SHI de tweede plaats achter winnaar Marne College met het project Livelab. Verder is ook dit jaar weer de gezamenlijke voorlichtingskalender met alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio tot stand gekomen.

Netty Verhage, hoofd Onderwijsbureau: *"Sinds vorig jaar hebben we de beschikking over een webredacteur, die er voor zorgt dat allerlei nieuwsberichten van binnen en buiten de school snel op onze website verschijnen. Daarmee is de site actueler dan ooit. Verder noem ik op het gebied van pr onze deelname aan de Contacta, waar we ons met de Zeeuws-Vlaamse gemeenten en een aantal prominente werkgevers samen in het Zeeuws-Vlaanderen Paviljoen hebben gepresenteerd. Landelijk was er onze inbreng in het platform Communicatie van de MBO-raad".*

Binnen het onderwijs treedt nog altijd het verschijnsel op dat leerlingen ondanks voorlichting en centrale intake tot de conclusie komen dat ze een verkeerde keuze hebben gemaakt of nog niet weten wat ze

eigenlijk willen kiezen. Om die groep van dienst te kunnen zijn, worden in 2008 de voorbereidingen getroffen voor de zogenaamde THOP-klas, het Traject Heroriënterings Programma.

In het kader van 'Kennisnet Ambassadeur' heeft de afdeling e-learning een oefenlokaal voor docenten ingericht waar zij zich kunnen bekwamen in het maken van digitaal lesmateriaal. Michael Jonkamp is onze Kennisnet Ambassadeur en werkt er hard aan om alles op gebied van het ontwikkelen van (digitaal) lesmateriaal onder de aandacht te brengen binnen de school.

"Ik kan hier ook nog melden dat het ROC Westerschelde in 2008 zijn eigen Zorg Advies Team (ZAT) heeft ingericht. Het team bestaat uit vertegenwoordigers van maatschappelijk werk, jeugdzorg, medewerkers van het onderwijsbureau, zorgcoördinatoren per onderwijssector en specialisten op afroep".

Facilitair Beheer

Op 1 januari 2008 is het toezicht op de parking aan de Vlietstraat en de daarmee verbonden straat Doorloper overgedragen aan ROC Westerschelde en het Zeldenrust Steelant-college. Doel hiervan was de scholen meer invloed te geven op de bestrijding van de overlast en zodoende de algehele veiligheidssituatie rond de scholen te verbeteren. Zo zijn hekken en camerabewaking geplaatst, er is eenrichtingsverkeer ingesteld en er wordt regelmatig gesurveilleerd. Er is gestructureerd overleg tussen scholen, politie en gemeente in het kader van 'politie en schoolveiligheid'.

Cees Sprangers, hoofd Facilitair Beheer: *"Uit de afname van het aantal incidenten en klachten blijkt dat deze maatregelen een positieve invloed op de veiligheid rond onze school hebben gehad. Uit enquêtes blijkt dat ook de veiligheidsbeleving aanzienlijk is verbeterd. In 2008 zijn we ook gestart met het professionaliseren van het toezicht in en rond onze school door de inzet van professionals die specifiek voor die taak zijn opgeleid. Uit de vele reacties van deelnemers, gasten en medewerkers blijkt dat de combinatie van veiligheid en klant-*

vriendelijkheid wordt gewaardeerd en positief bijdraagt aan het imago van onze school".

De Bedrijfs Hulp Verlening (BHV) heeft in 2008 een impuls gekregen door overdracht van de BHV-aansturing naar het facilitair bedrijf. De BHV-ers hebben nu veel meer invloed op de door hen benodigde voorzieningen. De aandacht en motivatie voor BHV is aanzienlijk toegenomen. Onder leiding van het interim Hoofd BHV zijn de BHV-ers opnieuw over taken en gebieden verdeeld. Een commissie heeft bestaande procedures geëvalueerd, aangevuld en vervangen. De persoonlijke communicatiemiddelen en de oproep/ontruimingsinstallatie zijn in betrouwbare staat gebracht en het beheer hiervan is geregeld.

"De BHV heeft 2 zogenaamde automatische externe defibrillatoren (AED's) in gebruik genomen en de nodige training hiervoor geregeld. Bij de ingebruikname van de nieuwe locatie Haarmanweg is de BHV-veilige inrichting uitvoerig besproken met de betrokken partijen. Van de aanstelling van een Hoofd

BHV die deze belangrijke taak nog meer aandacht kan geven, verwachten we in 2009 opnieuw een verbeteringslag".

In het kader van de facilitaire samenwerking op Zeeuws niveau binnen het Dienstencentrum Onderwijs, zijn er in 2008 op 2 gebieden aanbestedingen geweest: schoonmaak en ARBO-dienst. De uitslag en gunning worden in 2009 verwacht.

"En dan heeft 2008 flink wat werk opgeleverd op het gebied van huisvesting. Aan de Haarmanweg in Terneuzen hebben we een nieuw onderdak gevonden voor onze sportopleidingen. Ook NT2, PIBLW en de THOP-klas zijn daarheen verhuisd. Zo is de druk op de locatie Vlietstraat gelukkig een stuk minder geworden".

In de werkplaatsvleugel van de sector Techniek aan de Vlietstraat is de proeffabriek uitgebreid met een aantal theorie- en praktijkruimtes. Er is een nieuwe controlekamer gekomen en de procesinstallaties op het gebied van besturing en simulatie zijn uitgebreid.

"In 2008 hebben we ook een stap kunnen zetten in de ondersteuning. De helpdesk facilitair voor derden, bijvoorbeeld instanties die (een deel van) ons gebouw huren, is nu ingericht en we hopen deze in 2009 ook operationeel te krijgen voor interne klanten".

ICT

Vorig jaar schreven we dat hoofd van dienst Jan Warnier zijn aandacht vooral vestigde op de realisatie van een Zeeuws Dienstencentrum Onderwijs ICT. Vandaar dat toen ook zijn vervanger Mike van Eck aan het woord kwam. Dit jaar spreken we het duo weer. Jammer genoeg bleek in de loop van 2008 dat de realisatie van een Zeeuws dienstencentrum een brug te ver was.

Jan: *"We zaten niet meer op dezelfde golflengte. Dat is jammer. Toch blijft onze focus gericht op samenwerking. Alles alleen doen is geen verstandige optie. Wel hebben we veel geleerd, zowel van de theorie als de toepassing ervan in de praktijk. Zo beheren we nu alweer meer werkplekken met hetzelfde aantal medewerkers".*

Het project virtuele desktop, dat we in 2007 aankondigden, gaat dit jaar van start. Zeker in het licht van competentiegericht

onderwijs een belangrijke ontwikkeling. Het is de bedoeling dat op termijn alle deelnemers en medewerkers vanaf een willekeurige werkplek, binnen of buiten de school, bij hun eigen desktop en bestanden kunnen.

Mike: *"We zien in het onderwijs en dus ook binnen ons ROC dat het gebruik van notebooks toeneemt. Zo wordt er steeds meer gebruik gemaakt van het schoolbrede draadloze netwerk dat we vorig jaar in de lucht hebben gebracht. Het is een gecontroleerd en in hoge mate veilig netwerk, ook voor gebruikers vanuit bedrijven is het niveau in orde. Daarnaast hebben we als dienst een bijdrage geleverd aan de realisatie van ons nieuwe camerabewakingssysteem. Een samenwerking met de facilitaire dienst die best veel tijd heeft gekost maar uiteindelijk vruchtbaar bleek. Ook de uitrol van een nieuw pasjessysteem bleek op ict-gebied nog een hele klus. Uiteindelijk werkt alles nu naar behoren".*

Sinds augustus 2008 heeft het ROC Westerschelde er een nieuwe locatie bij in Terneuzen: een deel van het voormalige Philipsgebouw aan de Haarmanweg. Het ict-netwerk dat we daar geïnstalleerd hebben, wordt centraal beheerd vanuit de locatie Vlietstraat via het ZIEN-netwerk. Er is sprake van een volledige koppeling. Op deze locatie zijn we ook met een pilot ip-telefonie gestart.

Jan: *"In het kader van de publieke verantwoording hebben we een bijdrage geleverd aan de verbetering van de (elektronische) aanwezigheidsregistratie. Niet alleen hebben we de tool zelf (Presto) helpen optimaliseren, ook aan de bewustwording van het belang van dit onderwerp hebben we flink meegewerkt, bijvoorbeeld in de vorm van gerichte workshops per team".*

Voor het Bedrijfsbureau en het Onderwijsbureau heeft de ict-dienst eigen applicaties ontwikkeld en er is op verzoek van het College van Bestuur een aanvang gemaakt met de inventarisatie van de digitale verwerking van kritische procesindicatoren.

Jan en Mike: *"Meedenken en openstaan voor nieuwe ontwikkelingen, zeker ook binnen competentiegericht onderwijs, dat is en blijft de komende tijd ons motto".*

Controlling

Tegelijkertijd met de vorming van het bedrijfsbureau per 1 januari 2008 is de afdeling Controlling ontstaan.

Interne Controller Jaco van Vliet: *"De resultaatontwikkeling in 2008 viel tegen. Naar aanleiding daarvan zullen we de liquiditeitsprognoses en de vermogensstructuur onder de loep moeten nemen. Vooral voor de continuïteit van de instelling op iets langere termijn is dat van belang. Ook de rentabiliteit van het vermogen zullen we een positieve wending moeten geven".*

De huisbankier, ING, heeft laten weten ons te steunen in het streven de financiële weerbaarheid te versterken.

"De aflossings- en investeringscapaciteit zal van ruim 4 moeten dalen naar 3. Dat betekent onder andere dat we er maximaal 3 jaar over mogen doen om bepaalde leningen af te lossen".

Gezien de financiële resultaten over 2008, zal het ROC Westerschelde in 2009 terughoudend zijn met investeringen. Binnen de door het College van Bestuur aangekondigde nieuwe strategische visie zal een beleidsrijke meerjarenbegroting een belangrijke rol gaan spelen. Verder zal de controller een belangrijke bijdrage leveren aan de optimalisering van de planning en controlcyclus.

Examinering

In het voorjaar van 2008 hebben deskundigen van Cito met elk opleidingsteam van het ROC Westerschelde de kwaliteitsstandaarden van examinering gescreend en besproken. Dit werd in de softwarematige kwaliteitsmonitor KMEX verwerkt, die daarmee per team een beeld construeerde van de actuele kwaliteit van examinering.

Koert Capel, beleidsmedewerker: *"Deze sessie, die scholing en audit combineerde, werd als positief en motiverend ervaren en droeg belangrijk bij aan het verkrijgen van een gezamenlijk beeld over examenkwaliteit"*.

Om deskundigheidsbevordering voor het personeel laagdrempeliger te maken, is besloten meer opleidingen binnenshuis aan te bieden. De eerste pilots in dit verband waren gericht op de examinering. De Cito-opleidingen Assessor en Toetsconstructeur, die in het najaar van 2008 zijn gestart met elk 15 deelnemers, zullen in 2009 worden geëvalueerd naast enkele reeds lopende andere cursussen. Het streven is om scholing voor medewerkers uiteindelijk geheel centraal intern aan te bieden.

"We hebben het Examenreglement in mei 2008 geheel herzien. Daarnaast zijn we gestart met het vervangen van het omvangrijke Handboek Examinering 2004 door een compactere versie die geschikt is voor CGO-opleidingen".

Eind november ontving het College van Bestuur een schriftelijke waarschuwing van de staatssecretaris van OCW met betrekking tot de onvoldoende bevonden examenkwaliteit van de opleidingen 10426 Verpleegkundige en 10428 Helpende. Dat de gesignaleerde tekortkomingen ten tijde van de constatering daarvan al waren verholpen, was geen aanleiding om niets met deze waarschuwing te doen. Bij het Inspectiebezoek was gebleken dat de borging van MCK-onderdelen in deze en enkele andere opleidingen onvoldoende geregeld was. Daarom is in oktober een intern onderzoek gestart naar de kwaliteit van MCK in de breedste zin, waarvan voorjaar 2009 de resultaten worden verwacht.

Kwaliteitszorg

In november 2008 werden problemen geconstateerd met de samenstelling van opbrengstgegevens voor zowel de jaren 2006-2007 als 2007-2008. In breed overleg is daarop de hele opbrengstrapportage herzien. De daarbij toegepaste methode zal worden verfijnd, zodat frequentere rapportage van deze gegevens mogelijk zal zijn.

In 2008 werden diverse enquêtes via ROC Spiegel afgenomen, zoals een BPV-onderzoek bij Techniek en Horeca, een examenonderzoek bij SAW/OA, tevredenheidsonderzoeken bij de eerstejaars en de educatiedeelnemers en het Medewerkers Tevredenheids Onderzoek (MTO). In augustus is een schoolbreed pakket van periodiek terugkerende enquêtes vastgesteld voor alle belanghebbende partijen. Dit zal in 2009 in de praktijk worden gebracht.

"Op 28 oktober onderzocht de Inspectie de uitvoering van de bestrijding van voortijdig schoolverlaten (VSV) binnen het ROC Westerschelde. Het onderzoek beperkte zich daarbij tot de verzuimregistratie. De uitvoering daarvan, de administratie en de beleving van deelnemers werden onderzocht. De conclusie

was dat het ROC Westerschelde voldoet aan de wettelijke vereisten".

Om beter vorm te kunnen geven aan publieke verantwoording is de website voorzien van een nieuwe sectie: Kwaliteit. Hier wordt beschreven hoe het ROC Westerschelde kwaliteitszorg vorm geeft, maar er is ook ruimte voor publicatie van enquêteresultaten, opbrengstgegevens, Inspectierapportages e.d.

"Voortvloeiend uit resultaten van enquêtes uit 2007 hebben we in 2008 veel aandacht besteed aan het inrichten van een nieuwe, laagdrempelige klachtenregeling. Deze zal moeten gaan functioneren rondom een zgn. klachtendesk, een centraal aanspreekpunt dat de klachtafhandeling zal coördineren. De regeling is bestemd voor alle belanghebbenden van het ROC Westerschelde. Naar verwachting zal de nieuwe klachtenregeling medio 2009 actief kunnen worden".

Opleidingen en deelnemers

ROC Westerschelde biedt een grote verscheidenheid aan beroepsopleidingen en educatieve programma's. Hierna volgt een overzicht van het aantal deelnemers per opleiding/educatief programma in 2008. Het betreft een overzicht van de reguliere (dus bekostigd door de overheid) opleidingen van ROC Westerschelde.

Aantal deelnemers 2008

Beroepsopleidingen	Deelnemersaantallen per 01-10-2007 (cursusjaar 2007/2008)					
	BOL	BBL	man	vrouw	allochtoon	< 22 jr.
Bouw, Weg- en Waterbouw, Schilderen	122	182	269	35	23	257
Elektrotechniek	100	103	202	1	15	142
ICT-Lyceum	94	0	93	1	5	89
Procestechniek	114	605	705	14	65	133
Werktuigbouw, Motorvoertuigen, Installatie	106	281	374	13	36	291
Administratie	204	0	81	123	43	158
Handel	56	110	75	91	12	156
Horeca	76	62	73	65	7	115
SAW, Onderwijsassistent, Sport	492	34	128	398	54	431
Verpleging, Verzorging, Kappen	325	306	44	587	41	282
Arbeidsmarktgekwalificeerd Assistent	47	0	26	21	7	47
WSW-Tragel	65	0	33	32	0	20
Totalen	1801	1683	2103	1381	308	2121

BOL beroepsopleidende leerweg

BBL beroepsbegeleidende leerweg

Educatie 2008

	Totaal
Educatieve redzaamheid (niveau 4, niet certificaatgericht)	0
Sociale redzaamheid (niveau 1-4)	434
Professionele redzaamheid (niveau 1-4)	292
Professionele redzaamheid gekwalificeerd (niveau 1-4)	0
Deelnemers VAVO (VWO / HAVO / MAVO / VMBO-1)	179
Alfabetisering voor allochtonen	0
Totaal Educatie	905

Aantal deelnemers 2008

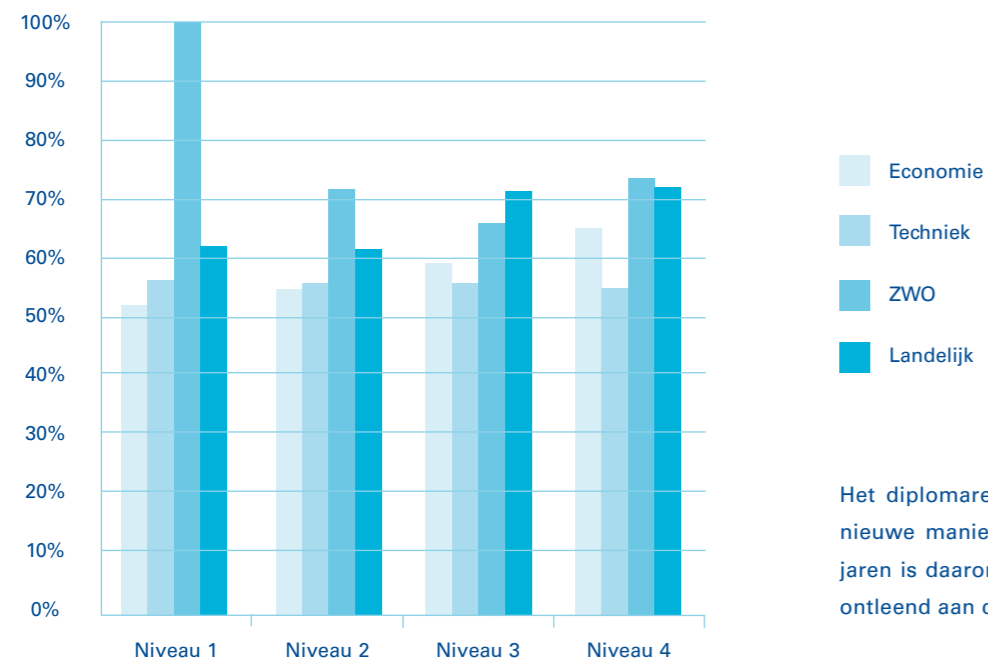
	Totaal
Totaal BOL	2817
Totaal educatie	905
Totaal reguliere opleidingen	3722

Prestaties ROC Westerschelde in grafieken

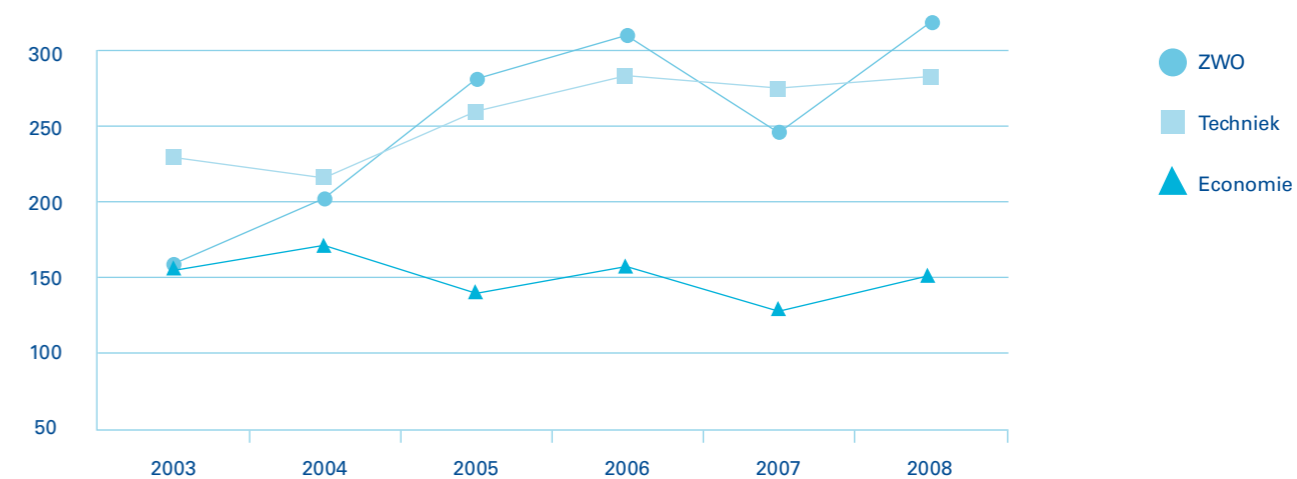
Via enkele statistieken wil ROC Westerschelde verantwoording afleggen over de prestaties. Waar mogelijk is een vergelijking met het landelijke beeld gemaakt.

Diploma-rendement Beroepsonderwijs 2008

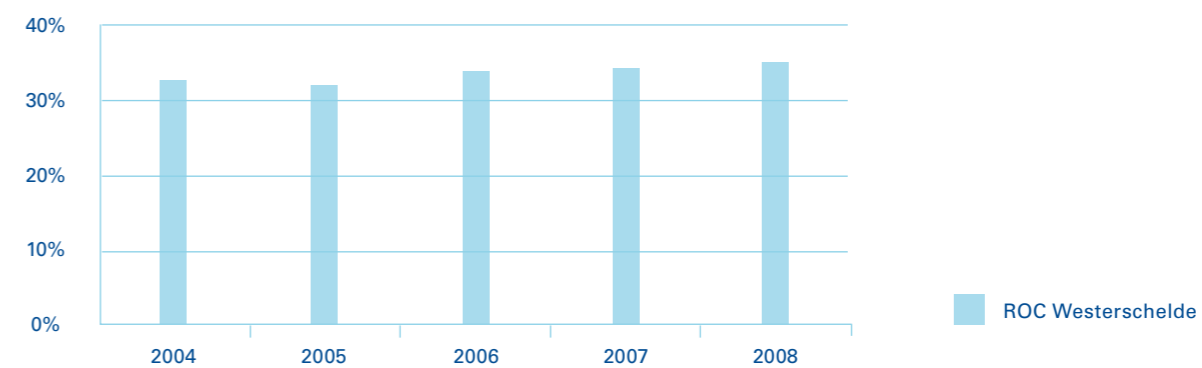
Het diplomarendement wordt vanaf dit jaar op een nieuwe manier berekend. De weergave van eerdere jaren is daarom weggelaten. De landelijke cijfers zijn ontleend aan de 3^e Benchmark MBO.

Aantal MBO-geplumeerden 2008

In 2008 is het aantal deelnemers dat een opleiding afsluit met het behalen van een deelkwalificatie opgeteld bij het aantal deelnemers dat een diploma haalde. Zij ronden immers ook succesvol hun (deel-)opleiding af.

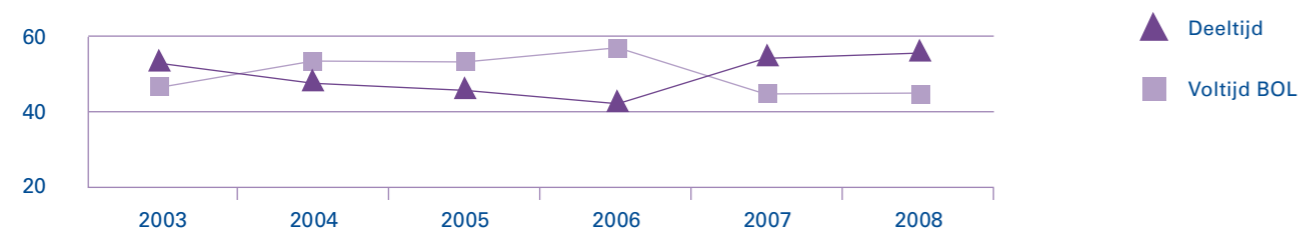
Leven lang leren 25-64 jarigen 2007

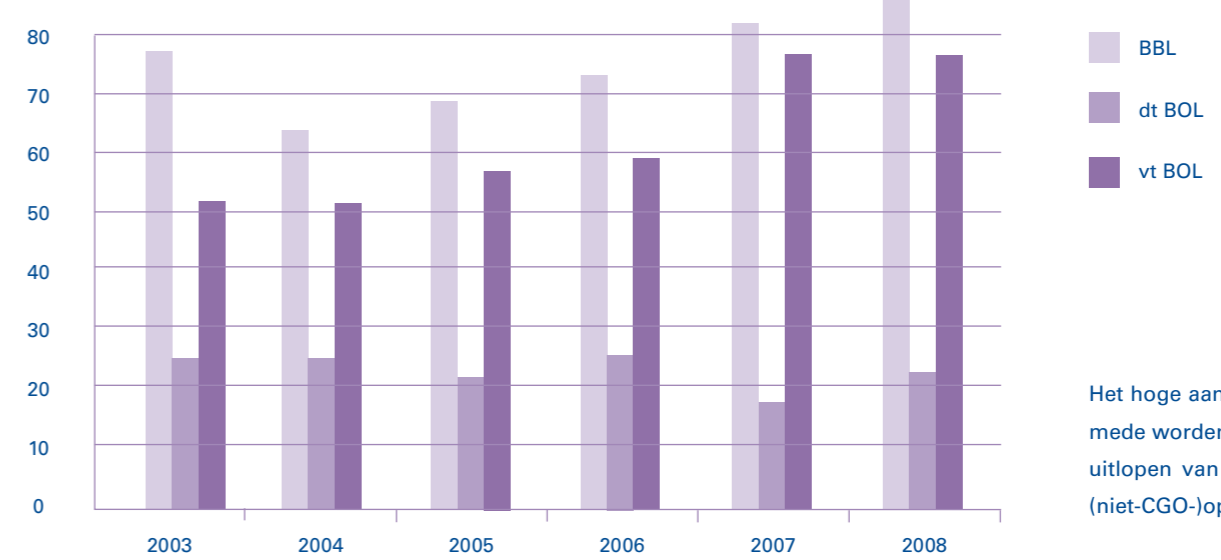
Verhouding Voltijd/Deeltijd Beroepsonderwijs 2008 (aantallen)

Verhouding Voltijd/Deeltijd Beroepsonderwijs 2008 (percentage)

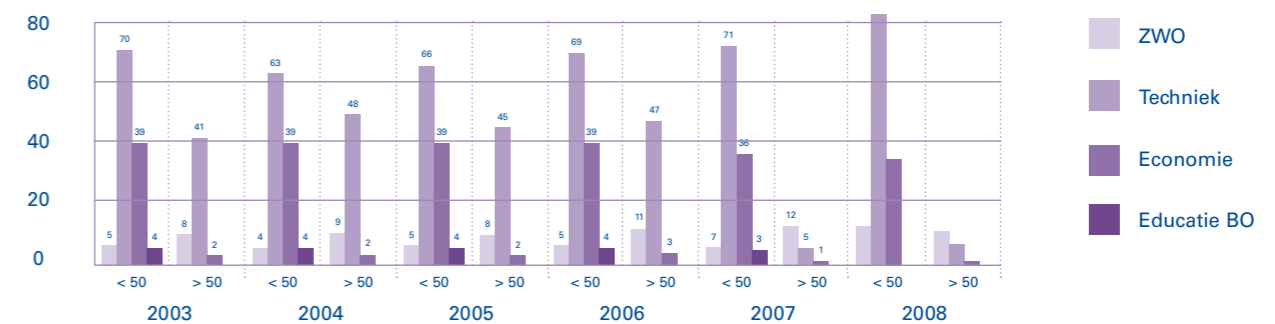

Aantal actieve opleidingen per leerweg 2008

Het hoge aantal opleidingen kan mede worden verklaard door het uitlopen van enkele traditionele (niet-CGO-)opleidingen.

Aantal opleidingen met meer of minder dan 50 deelnemers 2008

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2008 uit:

- D. Schipper, voorzitter
- J. van de Sande
- C. van der Lijcke
- R. Barbé
- P. Rademacher
- B. de Zwart

Raad van Toezicht

De raad bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven leden, er is dus een vacante zetel.

Tijdens de reguliere bijeenkomsten van de raad (7 maal), kwamen de gebruikelijke onderwerpen ter tafel: financiële zaken waaronder uiteraard het vaststellen van begroting en jaarrekening, algemeen jaarverslag, huisvesting, voortgang van het onderwijs en het rooster van aftreden. Om de financiële onderwerpen voor te bereiden voor de voltallige raad is in 2008 gewerkt met een auditcommissie, bestaande uit de heren Van de Sande en Barbé. Zij hebben onder andere besprekingen gevoerd met de huisaccountant, PriceWaterhouse Coopers en daarvan verslag gedaan in de bijeenkomsten van de raad.

In verband met het aangekondigde vertrek van Toine Huijsmans als voorzitter van het College van Bestuur, waren er 2 extra vergaderingen van de raad als geheel en talrijke momenten van overleg in wisselende samenstelling, vooral met de Medezeggenschapsraad. Na een aanvankelijk voorpoedige start van het proces om tot een opvolger van dhr.

Huijsmans te komen, werd duidelijk dat Raad van Toezicht en Medezeggenschapsraad een meningsverschil hadden over de vorm van inspraak: adviesrecht versus instemmingsrecht. Uiteindelijk hebben Medezeggenschapsraad en Raad van Toezicht overeenstemming bereikt over de te volgen procedure, met als resultaat de benoeming van mr. drs. Gertjan W. van der Brugge.

In het kader van de Governance Code BVE heeft de Raad van Toezicht net als in 2007 de landelijke richtlijnen voor de beloning van leden van toezichthoudende organen toegepast. In de jaarrekening zijn de cijfers terug te vinden. Uiteraard geldt die openbaarheid ook voor de beloning van het College van Bestuur.

Nevenfuncties leden Raad van Toezicht volgens eigen opgave:

D. Schipper

Lid Raad van Toezicht Hogeschool Zeeland

Lid Raad van Toezicht ROC Westerschelde Terneuzen

J. v.d. Sande

Secretaris Stichting Porgy & Bess

Secretaris Stichting Beheer Sportaccommodatie Terneuzen

Lid Raad van Toezicht ROC Westerschelde Terneuzen

C. van der Lijcke

Bondraadslid ANWB

Lid Raad van Toezicht ROC Westerschelde Terneuzen

R. Barbé

Voorzitter Raad van Commissarissen Verbrugge Terminals

Voorzitter Raad van Commissarissen Broomchemie

Lid Raad van Commissarissen Gebr. Van der Poel

Lid Raad van Commissarissen Van Agtmaal

Voorzitter Mosselhandel

Voorzitter Nederlandse Mosselimporteurs

Lid Dagelijks Bestuur Productschap Vis

Lid Raad van Toezicht de Korre (Beheerder scholen voor gehandicapte kinderen).

Lid Raad van Toezicht ROC Westerschelde Terneuzen

P.M.M. Rademacher

Voorzitter Raad van Bestuur Stichting Woonzorg W-Z-Vlaanderen

Voorzitter Maatschap Ziekenhuisapotheek Scheldezoom

Directeur Blauwe Bocht BV

Bestuurder Antonia BV

Directeur Zorgnetwerk BV

Bestuurslid Stichting ICT & Zorg Zeeland

Bestuurslid Maatschap RGC Zeeuws-Vlaanderen

Bestuurslid Stichting Tabora

Lid NVZ klankbordgroep besturing en bekostiging

Lid Raad van Toezicht ROC Westerschelde

B. de Zwart

Lid Raad van Toezicht ROC Westerschelde Terneuzen

College van Bestuur

Vlak na de jaarwisseling liet Toine Huijsmans de Raad van Toezicht weten dat hij het na 10 jaar besturen wat rustiger aan wilde gaan doen. Voor hem hield dat automatisch in dat hij afscheid zou nemen van het ROC Westerschelde zodra er een geschikte opvolger na een inwerkperiode in functie zou zijn. De Raad van Toezicht heeft dit besluit van dhr. Huijsmans gerespecteerd.

College van Bestuur

Het ROC Westerschelde kende de afgelopen jaren een College van Bestuur van een persoon. De Raad van Toezicht heeft besloten deze lijn voort te zetten. Voor de beloning

van het College van Bestuur conformeert de instelling zich net als bij de toezichthouders aan de landelijke richtlijnen. In de jaarrekening zijn de cijfers terug te lezen.

Verder formeel lid van BZW (+ onderwijscommissie BZW); RPA, algemene vergadering MBO en zitting hebben in Vakgroep Onderwijs Euregio Scheldemond, directeurenoverleg Zeeuws-Vlaanderen en stuurgroep Hogeschool Zeeland - ROC Westerschelde. Voor deze werkzaamheden wordt geen vergoeding ontvangen.

Nevenfuncties College van Bestuur

	Organisatie	Doelstelling	Functie
	ROC Westerschelde	Beroepsonderwijs & Volwasseneneducatie	College van Bestuur
*	BV Holding	Beheer BV's hieronder 3 en 4	Directeur
fee	PIBLW-Reïntegratie BV	Commerciële activiteiten reïntegratie	Aandeelhouder
fee	Westerschelde Contract BV	Contractactiviteiten	Aandeelhouder
*	Stichting Beheer Praktijklokalen	Delen praktijklokalen met De Rede (50% van ROC Westerschelde)	Secretaris
*	STOeB	Bevordering instroom techniek	Penningmeester
*	Technocentrum Zeeland / Het Loket / EVC-Centrum	Bevordering relatie technisch onderwijs-bedrijfsleven	Lid
*	Consortium LOC (6 ROC's)	Landelijke offertes uitbrengen; gezamenlijke projecten aanvragen e.d.	Secretaris
*	Bio Base Europe: - Stichting Bio Park Terneuzen - IVZW Bio Base Europe - Stichting Bio Base Training Center - VZW Pilot Plant Bio Base Europe	Bevordering Bio-energie in aanvulling op regionaal onderwijs	Bestuurslid van de genoemde stichtingen/verenigingen
fee	BTG PMLF	Bedrijfstakgroep Procestechiek, Algemene Operationele Techniek, Milieutechniek, Laboratoriumtechniek, Fotonica	Voorzitter

* = geen vergoeding
fee = inkomsten voor ROC Westerschelde

Activa	31-12-2008		31-12-2007	
Vaste activa	€		€	
Immateriële vaste activa		105.186		135.309
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	8.195.429		7.101.848	
Inventaris en apparatuur	22.863.988		2.218.619	
		11.059.417		9.320.467
Financiële vaste activa				
Deelnemingen	28.454		30.179	
Leningen aan verbonden partijen	49.901		49.901	
		78.355		80.080
Totaal vaste activa		11.242.958		9.535.856
Viottende activa				
Vorraden		9.341		7.640
Vorderingen				
Debiteuren	781.492		816.191	
Verbonden partijen	54.772		48.796	
Deelnemers/cursisten	742.729		701.169	
Overige vorderingen	1.031.806		1.442.616	
		2.610.799		3.008.772
Liquide middelen		518.408		1.462.897
Totaal viottende activa		3.138.548		4.479.309
Totaal activa		14.381.506		14.015.165

Passiva	31-12-2008		31-12-2007	
Eigen vermogen	€		€	
Algemene reserve	4.169.860		4.169.860	
Wettelijke reserve deelnemingen	7.421		2.401	
Bestemmingsreserves	648.830		746.606	
Totaal vermogen		3.650.833		4.918.867
Voorzieningen				
Groot onderhoud	-		533.163	
BAPO	955.426		-	
Jubilea	270.000		220.373	
Overige personeelsvoorziening	61.000		-	
		1.286.426		753.536
Langlopende schulden				
Kredietinstellingen	2.874.244		3.109.756	
Overige langlopende leningen	20.193		34.988	
		2.894.437		3.144.744
Kortlopende schulden				
Kredietinstellingen	250.307		249.608	
Crediteuren	1.561.450		707.767	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	721.155		673.795	
Schulden ter zake van pensioenen	191.117		171.140	
Overige kortlopende schulden	831.536		849.853	
Overlopende passiva	2.994.245		2.545.855	
		6.549.810		5.198.018
Totaal passiva		14.381.506		14.015.165

Stelselwijziging

Met ingang van 1 januari 2008 zijn de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van toepassing verklaard voor onderwijsinstellingen. Als gevolg hiervan zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- componentenbenadering in plaats van het vormen van een voorziening groot onderhoud;
- vormen van een voorziening BAPO (Bevordering ArbeidsParticipatie Ouderen).

De stelselwijziging heeft plaatsgevonden op 1 januari 2008.

In onderstaand overzicht is de invloed van de stelselwijziging op het eigen vermogen weergegeven:

Omschrijving	Algemene reserve	Bestemmings-reserve	Wettelijke reserve	Totaal
Stand per 31 december 2007	4.169.860	746.606	2.401	4.918.867
Vrijval voorziening groot onderhoud	533.163	-	-	533.163
Dotatie voorziening BAPO	-1.031.630	-	-	-1.031.630
Stand per 1 januari 2008	3.671.393	746.606	2.401	4.420.400

In onderstaand overzicht is de invloed van de stelselwijziging op de post voorzieningen weergegeven:

	Groot onderhoud	Jubilea	BAPO	Totaal
Stand per 31 december 2007	533.163	220.373	-	753.536
Vrijval voorziening groot onderhoud	-533.163	-	-	-533.163
Dotatie voorziening BAPO	-	-	1.031.630	1.031.630
Stand per 1 januari 2008	-	220.373	1.031.630	1.252.003

Geconsolideerde exploitatierekening

	2008	Begroting 2008	2007
Baten	€	€	€
Rijksbijdrage OCW	13.993.467	13.646.000	13.500.535
Overige overheidsbijdrage	1.094.835	1.230.000	1.037.802
Baten i.o.v. derden	4.191.393	3.582.000	3.618.564
Overige baten	1.123.255	964.000	1.084.108
Totaal baten	20.402.950	19.422.000	19.241.009
Lasten			
Personele lasten	15.787.023	14.373.000	14.282.465
Afschrijvingen	1.267.728	1.092.000	958.270
Huisvestingslasten	1.037.056	1.178.000	840.291
Overige instellingslasten	3.003.608	2.544.000	2.714.618
Totaal lasten	21.095.415	19.187.000	18.795.644
Saldo baten en lasten	-692.465	235.000	445.365
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	62.214	11.000	87.785
Financiële lasten	177.591	198.000	204.139
Saldo financiële baten en lasten	-115.377	-187.000	-116.354
Resultaat deelnemingen	38.275	10.000	55.004
Exploitatieresultaat	-769.567	58.000	384.015

Presentatiewijziging

In de geconsolideerde staat van baten en lasten is het resultaat deelneming in 2008 voor het eerst apart gepresenteerd. In voorgaande jaren werd deze post opgenomen onder overige baten. De baten wegens inburgeringsactiviteiten zijn met ingang van het verslagjaar 2008 niet meer opgenomen onder de post Overige overheidsbijdrage, maar onder de post Overige baten. De staat van baten en lasten van het verslagjaar 2007 is met bovenstaande wijzigingen aangepast.

Stelselwijziging

Aangezien het niet mogelijk is de vergelijkende cijfers van de staat van baten en lasten over het verslagjaar 2007 te geven, gebaseerd op de gewijzigde grondslagen 2008, wordt hieronder de betekenis voor het resultaat weergegeven indien de grondslagen van 2007 zouden zijn gecontinueerd:

(bedragen x 1.000)

Nettoresultaat 2008 volgens grondslagen 2008		-770
Voorziening groot onderhoud	-32	
Voorziening BAPO	-76	
		-108
Nettoresultaat 2008 volgens grondslagen 2007		-878

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2008 / €		2007 / €	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-692.465		445.365
Non cash costs				
Afschrijvingen		1.267.728		
Voorziening onderhoud		-	56.598	958.270
Voorziening jubilea	57.483		27.803	
Voorziening BAPO	-76.205		-	
Overige personeelsvoorzieningen	61.000		-	
Voorzieningen		42.278		84.401
COMPTABELE KASSTROOM		617.541		1.488.036

	2008 / €		2007 / €	
Mutaties werkkapitaal				
Vorraden	1.701		11.451	
Vorderingen	397.973		-565.595	
Kortlopende schulden	1.351.793		532.961	
		1.748.065		21.183
KASSTROOM UIT BEDRIJFSOPERATIES		2.365.606		1.466.853
Overige operationele inkomsten en uitgaven				
Ontvangen dividend	40.000		30.000	
Resultaat deelneming	38.275		55.004	
Voorziening jubilea	-7.856		-18.630	
Ontvangen rente	62.214		87.785	
		132.633		154.159
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		2.498.239		1.621.012
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Immateriële vaste activa	-38.528		-122.841	
Materiële vaste activa	-2.938.027		-1.125.635	
Financiële vaste activa	-38.275		-55.004	
		-3.014.830		-1.303.480
VRIJE KASSTROOM		-516.591		317.532
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie kredietinstellingen	-250.307		-232.969	
Rentelasten	-177.591		-204.139	
		-427.898		-437.108
Mutaties geldmiddelen		-944.489		-119.576
Beginstand geldmiddelen	1.462.897		1.582.473	
Mutatie geldmiddelen	-944.489		-119.576	
Eindstand liquide middelen		518.408		1.462.897

Per 1 januari 2008 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden. Deze wijziging is niet opgenomen in het kasstroomoverzicht 2007.

Innovatiebox en stagebox

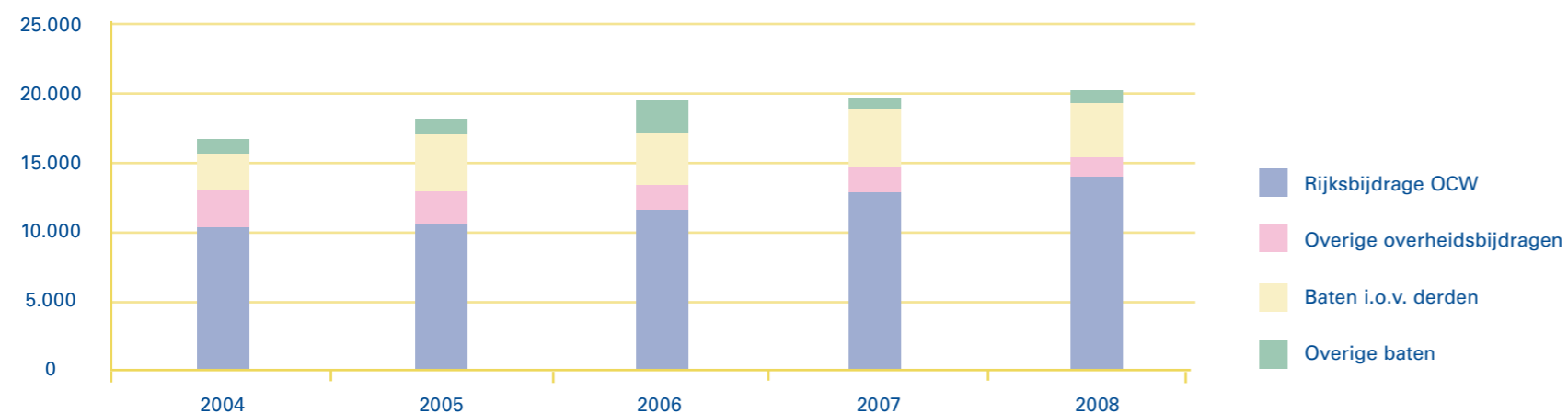
	2008	2007	2006	2005	2004
A. Liquiditeit					
Current ratio	0,48	0,86	0,87	0,66	0,64
Netto werkkapitaal	-3.679	-1.931	-1.954	-2.060	-1.159
Werkkapitaal / omzet	-0,18	-0,10	-0,11	-0,12	-0,07
B. Solvabiliteit					
Eigen vermogen / totaal activa	0,25	0,35	0,34	0,34	0,34
Rentedragende schulden / eigen vermogen	0,86	0,69	0,80	0,91	0,98
C. Overige ratio's					
Omzet / totaal vermogen	1,42	1,37	1,40	1,39	1,36
Nettoresultaat / omzet	-0,04	0,02	0,03	0,00	0,01
Leverage	3,94	2,85	2,93	2,98	2,91
Rentabiliteit eigen vermogen	-21,1%	7,8%	10,5%	0,1%	4,1%
Rentabiliteit totaal vermogen	-4,1%	4,2%	5,3%	1,9%	3,4%
Aflossings- en investeringscapaciteit	4,7	2,3	2,2	3,2	2,8
Interestdekking	-3,3	2,9	3,1	1,0	1,7

	Bedrag toewijzing	Besteed 2006	Besteed 2007	Besteed 2008	Overloop
A. Innovatiebox					
Innovatiebox 2006	190.806	73.591	105.492	11.723	-
Innovatiebox 2007	157.132			157.132	-
Innovatiebox 2008	214.666			33.576	181.090
Nog te besteden					181.090
B. FES-middelen					
FES-middelen 2006	354.316	83.526	270.790		-
FES-middelen 2007	323.627		127.268	196.359	-
FES-middelen 2008	338.696			145.314	193.382
Nog te besteden					193.382
C. Stagebox					
Stagebox 2006	116.311	72.125	-	44.186	-
Stagebox 2007	117.916	-	-	117.916	-
Stagebox 2008	139.036	-	-	9.742	129.294
Nog te besteden					129.294

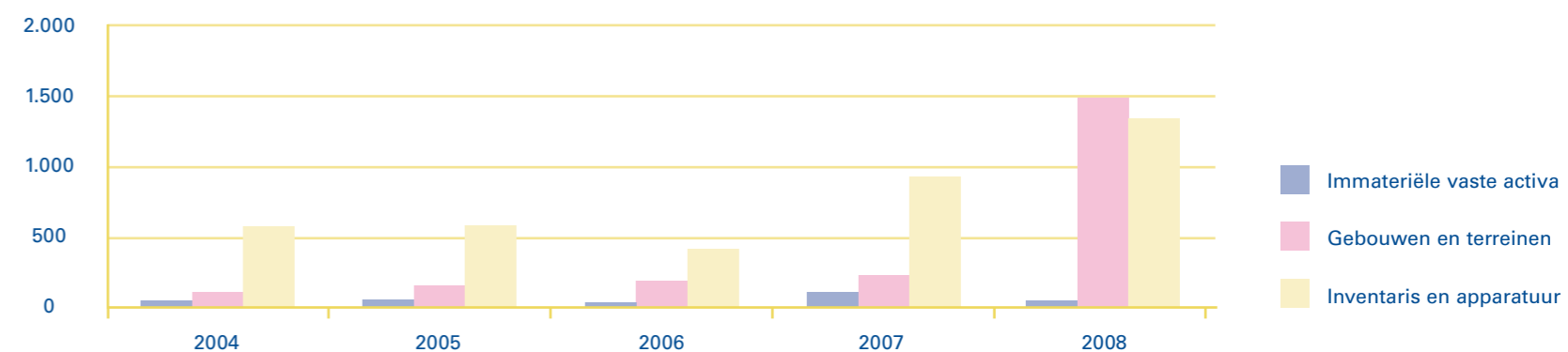
In 2008 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden; de vergelijkende cijfers zijn niet aangepast.

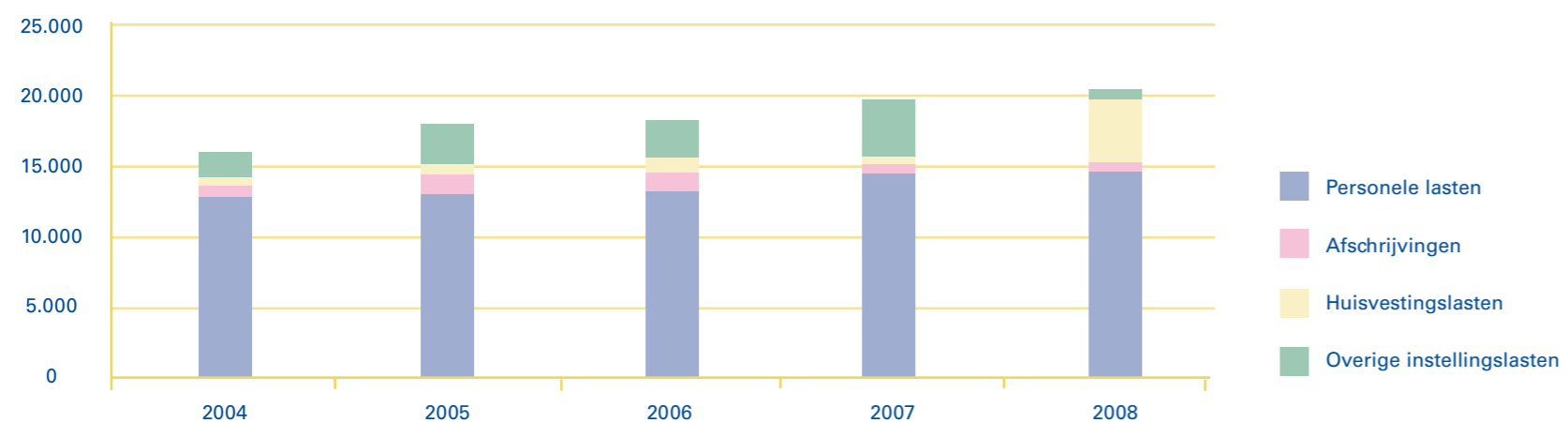
Omzetsegmentatie

Investerings

Overzicht lasten

	2008	2007	2006	2005	2004
Ebitda	675.752	1.491.420	1.656.641	1.200.937	1.487.035
Rentedragende schuld	3.144.744	3.394.352	3.626.575	3.898.153	4.094.377
Bedrijfsresultaat	-692.465	445.365	666.859	191.045	399.840
Resultaat deeleningen	38.275	55.004			
Rentebaten	62.214	87.785	35.626	47.238	26.536
	-591.976	588.154	702.485	238.283	426.376
Rentelasten	177.591	204.139	225.376	235.040	253.172
Totaal vermogen	14.381.506	14.015.165	13.265.387	12.700.534	12.399.881

Colofon

Het jaarverslag 2008 is een uitgave van ROC Westerschelde.

Ontwerp en realisatie: BOOM® Creatie en Communicatie Goes, Breda en Rotterdam.

De foto's voor dit verslag zijn gemaakt door onderstaande leerlingen en medewerkers van het ROC Westerschelde:

- Bianca Scharmga
- Fien Bussens
- Renata Kraij
- Bart Verstraeten
- Carlo Ultee
- Chantal Philipssen
- Gré Krijn
- Hanna van den Brink
- Paul Hamelijnc
- Peter van Halteren
- Samantha Nelstein
- Tiny Baecke
- Valerie van de Velde

■ **Bezoekadres**

Vlietstraat 11A
4535 HA Terneuzen

■ **Postadres**

Postbus 102
4530 AC Terneuzen

T 0115-641600

F 0115-612151

info@rocwesterschelde.nl

www.rocwesterschelde.nl

ROC WESTERSCHELDE